

d'Estudis Catalans i el "tutor" que em va assignar l'IEC era el professor Ricard Salvat. Diria, doncs, que la meua introducció al teatre català es deu en part a la generositat del Dr. Salvat.»

7. L'entrevista amb Marion P. Holt va tenir lloc a Nova York el setembre de 2006.

8. Eslovènia té una extensió de 20.253 km² i una població de menys de dos milions d'habitants.

9. El Catalan Center at the New York University és un centre acadèmic subvencionat per l'Institut Ramon Llull «que mira d'afavorir la presència de la cultura catalana en diferents àmbits de Nova York, així com l'intercanvi d'artistes, professors...», explica la seva directora, Mary Ann Newman. El seu objectiu, segons comenta Newman, passa per posar en contacte tota mena d'artistes catalans de visita a Nova York amb gent interessada en la seva feina. El centre va inaugurar-se al febrer del 2007.

TEATRE CATALÀ I CASTELLÀ A PARÍS

Ricard Salvat

Irène Sadowska i François Guillon estan duent a terme unes campanyes admirables per donar a conèixer el teatre en llengua catalana i castellana a França. Organitzen lectures-espectacles, conferències i col·loquis sobre els nostres autors i *mises en espace* d'obres de teatre de les nostres latituds. Els ajuda d'una manera admirable una casa editora generosa i arriscada, anomenada Éditions de l'Amandier, que dirigeix Henri Citrinot. És sorprenent el bon criteri amb què elegeixen les obres que tradueixen, editen i posen en espai. És una manera de dir lectura-espectacle. Això comporta que els actors actuïn, més que simplement llegeixin. Duen el paper a la mà però fan, de fet, una representació. L'Amandier s'ha atrevit a publicar la traducció de l'admirada Matilde Bensoussan de *Primera història d'Esther*. La professora Bensoussan ha dut a terme un exercici d'estil inimaginable, per moments prodigiós. Semblava que no seria possible de traduir, però ho aconsegueix amb una agilitat, gràcia i grandesa extraordinàries. Després han donat a conèixer Rodolf Sirera, Manuel Molins, Josep M. Benet i Jorner, Beth Escudé, Jordi Pere Cerdà, Carles Batlle, Narcís Comadira i Joan Comas. És molt esperançador i positiu que s'hagin interessat per *La vida perdurable*, un text que quan es va estrenar aquí es va valorar, al nostre entendre, poquíssim. I és un text de gran categoria.

Aquest any, del 19 al 23 d'octubre, a París, i en el marc de Lire en Fête—La Nuit de l'écrit, Irène Sadowska va programar diversos actes entorn de Miguel Romero Esteo, Rodolf Sirera, José Ramón Fernández i Àngels Aymar. El programa estava coorganitzat per Hispanité d'Explorations, el Théâtre de l'Atalante i la Compagnie Agathe Alexis.

Es varen presentar amb gran èxit tres obres de José R. Fernández (1962). Aquest autor té en el seu haver importants premis: Premio Lope de Vega 2003 per *Nina*, és finalista del Premio Nacional de Literatura 2003 amb *Imagina*, i també finalista del Premio Tirso de Molina 1998 per *La tierra* i té en el seu haver el Premi Calderón de la Barca 1993 amb *Para quemar la memoria*. Cal recordar que va col·laborar en aquella excel·lent proposta anomenada *La Trilogía de la Juventud*. Va guanyar amb *Las manos* el premi Max. De José Ramón Fernández es varen fer el dia 19 d'octubre *El que fue mi hermano*, traduïda per Marianne Satiel i dirigida per Agathe Alexis, i *Monólogo de la perra roja que habla con el muerto sonriente*, traduïda per André Delmas i dirigida per Christian Peythieu. Al dia següent es representà *Las mujeres fragantes*, traduïda per Marianne Satiel, amb direcció d'Agathe Alexis. De Miguel Romero Esteo (1930) es va presentar el dia 19 *El barco de papel*, traduïda per André Delmas i dirigida per Christian Peythieu. Hi va haver una trobada que va ser molt valorada pel públic entre els tres autors presentats i els seus traductors.

El dia 20 va ser el moment de Rodolf Sirera (1948), amb *Puzzle (Raccord)*, traduïda per André Delmas i dirigida pel gran Alain Barsacq. Hi va tornar a haver una xerrada. Sirera és un dels autors més traduït i representat en *mise en space* amb *El verí del teatre*, *La primera de la classe*, i *Silenci de negra*, escrita amb el seu germà Josep Lluís. Cal recordar que *Bloody Mary Show* i *El verí del teatre* han estat estrenades a França en teatres habituals. La seva condició d'autor emblemàtic del teatre català va fer que la lectura de *Puzzle* fos un gran èxit de públic i de comentaris crítics. Ell és un habitual d'aquesta manifestació.

De Miguel Romero Esteo (1929) es va estrenar *El barco de papel* i *La patética de los pellejos y el ánima piadosa*.

Sadowska em va encarregar la presentació d'aquest autor que admiro per la seva última originalitat i per la seva gran capacitat de risc. Vaig intentar d'establir tota mena de paral·lelismes entre Romero Esteo i el moment que li ha tocat viure, i Valle-Inclán i l'Espanya teatral dels anys trenta. Pensem que hi ha massa concomitàncies entre els dos autors però també pensem que no ens resulta gens lògic que el teatre de Madrid no hagi fet pràcticament res a partir de 1975 per donar a conèixer els grans, ambiciosíssims textos de Miguel Romero Esteo. L'espectacle que Christian Peythieu va treure de *La pathétique des Saintes Pelures et l'âme pieuse* va resultar un treball molt divertit i, malgrat els anys transcorreguts des que es va escriure, vàrem poder comprovar que té molta actualitat.

Àngels Aymar va obtenir un gran èxit amb la lectura-espectacle de *Les Phalènes*, que Agathe Alexis i Alain Barsacq van posar en espai amb gran eficàcia a l'important Salle Jean Tardieu del Théâtre du Rond-Point, un teatre que és una gran conquesta dels autors francesos perquè es dedica exclusivament a posar en escena autors d'avui. *Les Phalènes* és un text intel·ligent on la crueltat, la delació, i el complex de culpa regnen per tot arreu. L'obra és una arriscada i valenta reflexió sobre el mal. Obra adulta i contundent en què alternen escenes de tonalitats txekhovianes amb monòlegs densos i lúcids en què se'ns explica, sense clarificar gran cosa, les raons dels personatges i dels seus penediments. Es va presentar l'edició de l'obra, amb traducció d'André Delmas, a la llibreria del mateix Teatre. Aymar hi fou present i parlà sobre el seu teatre al «Rencontre sur le théâtre catalan» que tingué lloc a la Maison de la Catalogne i al Centre d'Etudes Catalans de l'Université Paris IV Sorbona. Qui signa aquestes ratlles va fer una conferència sobre el tema «Memòria individual i memòria col·lectiva en el teatre català actual» i, en acabar, com havien fet a la Casa de Catalunya, vaig preguntar a la nostra autora sobre la seva visió del teatre, sobre la generació d'autors a què

pertany i moltes altres coses. En tots els actes va obtenir un gran èxit. Els aplaudiments en acabar *Les Phalènes* van ser llarguíssims, molt intensos. Hi havia la sala plena fins dalt de tot. Les seves intervencions als col·loquis varen agradar i en molt moments fascinar els assistents.

Per acabar, volem recordar que amb menys d'una setmana de diferència a França es van fer dues lectures-espectacles de l'obra *Les Phalènes*. La primera va tenir lloc en el 26è Festival de Teatre Llatinoamericà de Baiona, la de la Companyia des Chimères sota la direcció de Guy Labadens. El director del festival, Jean Marie Broucaret, hi va intervenir com a actor i la segona, fou la duta a terme al Théâtre du Rond-Point.

Ens agrada molt de parlar de tots els èxits obtinguts per l'Àngels Aymar i esperem que la bona rebuda obtinguda per *Les Phalènes* farà possible que acabi entrant en l'àmbit de les companyies a l'ús, amb espectacles de bona qualitat com ha passat amb algunes de les obres de Josep Mª Benet i Jornet, Rodolf Sirera i Narcís Comadira.

CRÓNICA DE UN COLOQUIO INTERNACIONAL SOBRE «DRAMATURGIAS FEMENINAS EN LA SEGUNDA MITAD DEL SIGLO XX: PASADO Y PRESENTE»

Manuel Aznar Soler

GEXEL-CEFID-Universitat Autònoma de Barcelona

Entre el 26 y el 30 de septiembre del presente año 2007 se ha celebrado en el castillo de Rauischholzhausen, vinculado a la universidad alemana Justus-Liebig de Giessen, un Coloquio Internacional titulado «Dramaturgias femeninas en la segunda mitad del siglo XX: pasado y presente.» El comité organizador, presidido por el profesor Wilfried Floeck, estaba integrado además por los profesores Herbert Fritz y Ana García Martínez, todos ellos de la propia Universidad de Giessen. Además de los ponentes, asistieron a todas sus sesiones, que se desarrollaron en un ambiente cordial no exento de vivos debates y de interesantes polémicas, un grupo selecto de alumnos, doctorandos o estudiantes de licenciatura del Departamento de Español, que dirige el prestigioso profesor Floeck.